

El Salvador och fenomenet Bukele

El Salvador och fenomenet Bukele

President Nayib Bukeles tillträde till makten i El Salvador 2019 ger anledning till reflektion och studier av tankesmedjor och experter, där en del ser att hans sätt att styra och bedriva politik som "extraordinärt och överraskande".

I början av 2000-talet dominerades El Salvador av två partier, Nationalistiska republikanska alliansen (ARENA) och Nationella befrielsefronten Farabundo Martí (FMLN), där den nuvarande presidenten kom att bryta det traditionella tvåpartisystemet.

Han blev populär i ett läge av politiskt missnöje, och hans framgångar tillskrivs en välfinansierad och välregisserad kampanj i både bolagsmedia och sociala medier, där han framstår som en "virtuell" referens för god praxis både inom landet och på andra håll.

Detta gäller framför allt i Latinamerika, där han i undersökningar som mäter prestationerna hos regionens makthavare leder i alla tabeller.

Óscar Picardo, chef för Institutet för vetenskap, teknik och innovation vid Francisco Gavidia Universitetet, menar att Bukeles framgång beror på missnöje med tidigare offentlig politik och hans fokus på säkerhetsfrågor, såsom undantagstillstånd och massarresteringar.

Trots kontroverser och "collateral damage" har brottsligheten i El Salvador minskat avsevärt under Bukele. Mordfrekvensen i slutet av september sjönk från den högsta i världen till den lägsta på västra halvklotet: 2,3 per 100 000 år 2023, en enorm skillnad från början av hans regering.

Det sägas att det inte finns något uttalande, någon publikation eller analys i pressen eller politiska kretsar som inte tillskriver Bukele något positivt resultat.

Detta har på sätt och vis skapat en personkult och ses av vissa som ett politiskt fenomen, utan någon tydlig logik eller ideologi. Hans popularitet är hög, med opinionsundersökningar som placerar honom som den viktigaste personen för salvadoranerna, sade Picardo.

Han kritiserar av delar av högern, av vänstern och förmodligen av större delen av det politiska spektrumet, och det är svårt att placera honom i en viss strömning, även om han ses som en populist som står lika nära USA som Kina, men med sin egen distinkta prägel i jakten på resultat.

Hans regering står inför allvarliga ekonomiska utmaningar: externt i omförhandlingen av utlandsskulden, internt med stigande livsmedelspriser och sjunkande import, export och utländska investeringar.

Nyligen gick ekonomin om säkerheten som befolkningens största oro, enligt en undersökning kallad "Medborgarnas utvärdering av kommunal förvaltning 2023", av Centrum för opinionsundersökningar (CEOP) i Stiftelsen Guillermo Manuel Ungo (Fundaungo).

Sju av tio tillfrågade ansåg att levnadskostnaderna hade ökat under de senaste tre månaderna och att ekonomin var det största problemet, även om säkerheten fortsatte att vara den viktigaste frågan i presidentens försök att bli omvald.

88,5 procent av de tillfrågade ansåg att priset ökat på baslivsmedelskorgen, som under de senaste månaderna överstigit 250 dollar, en nivå som aldrig tidigare uppnåtts i städerna, och som kan få en inverkan på valet 2024.

Trots detta går ekonomin framåt: Centralbankens prognos är på 2,6 procents tillväxt, vilket är en blandning av minskad export och ökade penningförsändelser.

Den officiella prognosen ligger dock närmare de 2,1 procent som Ekonomiska kommissionen för Latinamerika och Karibien (ECLAC) förutspår och de 2,4 procent som Internationella valutafonden (IMF) räknar med.

I politiska termer ändrade Bukele sin inställning till omval, och om han behåller sin höga popularitet kommer han att ställa upp i valet 2024, vilket kan gynnas av hans starka kontroll över statliga institutioner och resurser.

Den största utmaningen inför valet är lågt valdeltagande och blankröster, som står för cirka 20 procent av rösterna i opinionsundersökningarna. Hans höga popularitet ger honom dock en avsevärd fördel och mycket få tror att han inte kommer att vinna ytterligare en presidentperiod.

Bukeles ledarstil och popularitet har gjort honom till ett slags gud bland hans landsmän trots att många salvadoraner står inför ekonomiska utmaningar som i vissa fall kan leda till extrem fattigdom eller svält, enligt bedömningar av FN-organ som FAO och Världslivsmedelprogrammet.

Men presidenten har en solid position inför nästa val i februari 2024, där oppositionen, både till vänster och till höger, kommer att stå helt splittrad eftersom de inte lyckats ena sina krafter för att utmana honom.

?Det finns mycket politiskt beräkande, det vill säga, jag tror att Bukele också skapar mycket rädsla. Här är näringslivet i panik, akademien likaså, ingen talar illa om honom, så denna atmosfär kommer att hålla honom kvar vid makten, sade Picardo.

Liksom andra analytiker menar Picardo att Bukele gjorde rätt när det gällde ämnet och behandlingen av säkerhetsproblem, utan att utesluta en välartikulerad och finansierad personkultskampanj som förärade honom en skulptur av den salvadoranska konstnären Carlos Chávez.

Medlemmar av gängen Mara Salvatrucha och Barrio 18 i fängelset Ciudad Barrios. Foto:Presidencia de El Salvador

Trots de oavsiktliga skadorna på oskyldiga, sade han, har mordnen minskat kraftigt, det är lugnt i samhället, säger många, och jag tror

att detta var lyckligt och fördelaktigt för honom. Nu anser 95,6 procent av salvadoranerna att det är det bästa med deras president.

Beroende på hur hårt ekonomin slår, som för vissa det värsta just nu, kommer vi att få se om det blir en erosion eller ett fall som kan påverka hans omval, något som ännu inte är i sikte för den som kallas Amerikas Tummeliten.

Till hans fördel talar det faktum att han är en ung politiker som kan kommunikation och sociala medier, och som med stor vitalitet pekar på det förflutna, trots att han var en del av FMLN, men distanserar sig och utmärker sig med en omstörtande modell som går hem känslomässigt.

För många analytiker är Bukele ett kultfenomen, med höga popularitetssiffror, som gör saker som inte har någon politisk eller ideologisk logik, sade Picardo till Prensa Latina.

Den senaste UFG-undersökningen visade att 39,5 procent av medborgarna sa att det viktigaste för dem är Bukele, därefter religionen, med 38,9 procent, sa experten.

Trots en del skandaler kring parlamentariker och regeringspersoner från Nuevas Ideas, som den nationella säkerhetsrådgivaren Alejandro Muyschondt, vilket kan skyllas på ett typiskt slitage efter drygt fyra år, där det börjar uppstå sprickor och vissa valsamverkan, behåller Bukele sin charm enligt majoriteten av befolkningen.

Luis Beatón, Prensa Latina 231117 / cv

El Salvador y el fenómeno Bukele

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg **40 54 11 – 0**

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap
(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)

– samma swish/pg som ovan